

Wojciech Kocjan

BIULETYN

Zarządu Głównego

PTTK

W

E

S

ROK III WARSZAWA STYCZEŃ 1958 NR 1

BIULETYN ZARZĄDU GŁÓWNEGO
W a r s z a w a

P.T.T.K.
Pałac Małachowskich

ul. Senatorska 11

R O K II

Nr 1/12 Styczeń 1958 r

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

K o m u n i k a t

w sprawie zwołania Krajowego Zjazdu PTTK

Zgodnie z uchwałą VII Plenarnego Zebrania Zarządu Głównego PTTK oraz w oparciu o przepisy § 17 p.a./ Statutu Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego - Prezydium ZG PTTK zawiadamia, że III zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PTTK odbędzie się
w dniach 21, 22 i 23 marca 1958 r.
=====

Porządek obrad i miejsce odbycia Zjazdu zostaną podane do wiadomości w terminie późniejszym.

Komunikując o powyższym Prezydium ZG PTTK prosi o przyspieszenie realizacji akcji wyborczej delegatów na Krajowy Zjazd oraz o nadsyłanie, zgodnie z okólnikiem Nr. 6/57 ZG PTTK z 4.X.1957 r. dokumentacji z wyborów delegatów dokonanych na Okręgowych Zjazdach PTTK.

S e k r e t a r z ZG PTTK

P r e z e s ZG PTTK

/-/ mgr Z. Jędrzejkiewicz.

/-/ M. Arczyński .

Warszawa, dnia 14.I.1958 r.

BIULETYN ZG PTTK Nr. I

ODZNACZENIA ZŁOTA ODZNAKA PTTK

Na wniosek Komisji Odznaczeń VII Plenum Zarządu Głównego PTTK odznaczyło w dniu 1.XII.1957 r. - 21 następujących zasłużonych działaczy Złotą Odznaką naszego Towarzystwa :

1. - Tadeusza Apollo z okręgu Katowickiego
2. - Bolesława Badyńę " "
3. - Tadeusza Kaszpera " "
4. - Emanuela Sukiennika " "
5. - Stanisława Kleczara z Okręgu Krakowskiego
6. - Bohdana Małachowskiego "
7. - Czesława Panczakiewicza "
8. - Romana Pelca " "
9. - Rafała Tatkę " "
10. - Artura Wenera " "
11. - Władysława Krygowskiego "
12. - Jana Kłodawskiego z Okręgu Kieleckiego
13. - Józefa Kłodawskiego " "
14. - Mieczysława Konecznego "
15. - Władysława Koterskiego-Spalskiego
16. - Łukasza Kumora " "
17. - Konrada Poniewierskiego "
18. - Edwarda Wołoszyna "
19. - Karola Górskiego z Okręgu Bydgoskiego/Toruń/

o r a z p o ś m i e r t n i e .

20. - Stanisława Grońskiego
21. - Wawrzyńca Żuławskiego, dwóch znakomitych turystów - taterników, którzy w ub. roku zginęli tragicznie podczas wyprawy wysokogórskiej w Alpach.

Z POSIEDZENIA PREZYDIUM ZG-PTTK

Na posiedzeniu Prezydium ZG-PTTK odbytym w dniu 7.I. br. pod przewodnictwem prez. kol. M. Arczyńskiego m.in. omówiono następujące sprawy wzgl. powzięto odp. uchwały / wg. protokołu Nr.1/

- - - oOo - - -

ad.p. 2/ Uchwalono powołanie Komisji dla Spraw Turystyki Zagranicznej pod przewodnictwem w prez. L. Dobruckiego w składzie: kol.kol. Hoppe, Jabłoński, Jędrzejkiewicz, Masłowski, Przeździecki, postanawiając jednocześnie przekazać jej wszystkie sprawy turystyki zagranicznej PTTK z zaleceniem przygotowania odpowiedniego sprawozdania na następne Prezydium.

- - - - -

Wobec powstawania coraz to nowych przedsiębiorstw usług turystycznych - postanowiono wystąpić z memoriałem do Komitetu d/S Tur. o zajęcie generalnego stanowiska odnośnie działalności organizatorów ruchu turystycznego. Wskazać przy tym na potrzebę "licencjonowania" jednostek, których działalność jest słuszna i pożyteczna i postulować prymat PTTK w zakresie szkolenia przewodników.

- - - - -

Przychylając się do wniosku grotolazów warszawskich postanowiono stworzyć w ramach ZG PTTK komórkę organizacyjną speleologów i taterników jaskiniowych. Forma organizacyjna ustalona zostanie po skonsultowaniu z KTG i Komisją Statutową.

- - - - -

Przyjęto wnioski w spr. przekazania : 1/ Oddz. PTTK w Suwałkach Domu Wycieczkowego Wigry, 2/ Oddziałowi PTTK w Cieszynie schronisko na Stożku i Błatniej.

- - - - -

Przyjęto do wiadomości oświadczenie kol. Mieroszewicza, że projekt Statutu będzie gotowy do 20 stycznia br.

- - - - -

W związku z przygotowaniem do Zjazdu Krajowego Delegatów uchwalono :

- a/ zwołać Plenum ZG na dzień 3.II. br. dla zatwierdzenia projektu Statutu oraz spraw Krajowego Zjazdu.
- b/ w sprawie wyboru miejsca obrad Zjazdu - wydelegować 2-ch przedstawicieli do Opola dla zbadania możliwości zorganizowania tam Zjazdu,
- c/ powołać Biuro Zjazdu - przy czym skład osobowy oraz plan pracy Biura należy przedstawić na następnym Prezydium do akceptacji.
- d/ przygotować porównawczą kalkulację kosztów Zjazdu przy organizacji jego w Opolu i w Warszawie .
- e/ dostarczony projekt Statutu powielić i rozesłać do wszystkich członków ZG i przewodn. Komisji Społecznych,
- f/ projekt Statutu po przyjęciu przez Plenum wydrukować w formie broszury w ilości 6-8 tys. celem rozesłania jej do całej terenowej sieci organizacyjnej PTTK.
- g/ przygotowane materiały do sprawozdania na Zjazd postanowiono przekazać specjalnie zaangażowanej osobie do opracowania. Ustalono zwrócić się w tej sprawie do kol. K. Staszewskiego.
Po opracowaniu przezeń, sprawozdanie winno być przygotowane do druku przez fachowego redaktora.
- h/ powołać zespół Komisji Wnioskowej do opracowania programu i wytycznych dla działalności PTTK na następną kadencję. Projekt składu Komisji winien być przedstawiony na najbliższym Prezydium do zatwierdzenia.

- - - - -

W sprawach finansowych.

- a/ akceptowano wnioski o skreślenie z bilansów Okręgów materialnych niechodliwych na sumę 118 tys. zł. Część z tych

materiałów, głównie wydawnictwa winna być rozprowadzona w celach propagandowych bezpłatnie.

- b/ postanowiono przekazać ZUT-owi sumę zł. 323.923 tytułem zwrotu wartości sprzętu zaginionego w czasie II Spływu "Wodami Polski". Jednocześnie całość sprawy postanowiono oddać do zbadania radcy prawnemu, a następnie wystąpić do ZG-LPŻ jako współorganizatora i współodpowiedzialnego za organizację Spływu o proporcjonalne pokrycie części straty.
- c/ rozpatrzenie interpelacji kol. Jastrzębskiego w sprawie ostatecznego zlikwidowania rozliczeń z Ogólnopolskiego Raidu Motorowego Przyjaźni - postanowiono odroczyć do czasu otrzymania odp. orzeczenia radcy prawnego.
- d/ odrzucono wniosek o zlikwidowanie sprawy z ob. Mańkowskim z Kłodzka w formie zapłacenia spornej sumy na zasadzie polubownego porozumienia i postanowiono przeprowadzić ją sądownie.
- e/ zadecydowano, że do chwili akceptacji preliminarza kosztów udziału w Kongresie Międzynarodowego Narciarstwa należy koszty szkolenia kadry narciarskiej, pokryć z sum deklarowanych na cel ten przez PZN traktując je jednak jako pożyczkę.

- - - - -

W sprawach różnych

- a/ Na wspólne zebranie Zarz. Okr. Poznańskiego i Zarz. Oddz. w Poznaniu mające się odbyć 14.I.1958 r. i Plenarne Zebranie Zarz. Okr. Poznańskiego wyznaczone na 15.I. br. - postanowiono delegować kol.kol. K. Gromkową i E. Mieroszewicza.
- b/ Akceptowano uchwałę Z.Okr. w Zielonej Górze w sprawie zawieszenia Zarządu Oddziału w Gorzowie.
- c/ Postanowiono przekazać wniosek Okr. Kom. Tur. Górskiej w Szczecinie o ufundowanie tablicy pamiątkowej ku czci tragicznie zmarłych W. Żuławskiego i Grońskiego do Kom. Tur. Górskiej, z zaleceniem zbadania sprawy realizacji podobnej inicjatywy już podjętej przez lokalne czynniki w Alpach.

- d/ Na wniosek przedstawiciela Komisji Płetwonurków postanowiono akceptować regulamin Klubu Płetwonurków w części techniczno-fachowej.
- e/ Przyjęto do wiadomości otrzymanie od Głównej Komisji Rewizyjnej materiałów kontrolnych dot. czasopisma "Wodami Polski".
- f/ Mgr J. Łaszkiwicz wniósł jako sprawę nagłą: zażalenie na przebieg wyborów władz Oddziału Staromiejskiego PTTK. Po krótkiej dyskusji uchwalono, aby sekretarz ZG wezwał zainteresowanych i zbadał meritum sprawy. W razie potwierdzenia zarzutów zawartych w zażaleniu należy zarządzić nowe wybory.

- - - oOo - - -

WCZASY TURYSTYCZNE W LECIE 1957 R.
=====

W dniach 7-9 grudnia ub.r. odbyła się ogólnokrajowa narada w Dusznikach-Zdroju, podsumowująca przebieg akcji wczasów turystycznych w sezonie letnim 1957 r.

Osiągnięte wyniki przedstawiają się następująco:

w 1955 zaplanowano - 13.399,	obsłużono zaś faktycznie
	uczestn. 11.717/= 87,5%/
w 1956 " - 14.091	" 11.233/= 79,7%/
w 1957 " - 17.715	" 14.131/= 79,8%/

Biorąc pod uwagę trzy zasadnicze rodzaje akcji wczasowej - otrzymuje się następujące liczby:

skierowania na szlaki zorganizowane	8.112	81% planu tego typu skierowań		
" za częściowymi świadczeniami /talony na sprzęt, noclegi/	2.342	58%	"	"
" za wypłaconą uczestnikom gotówkę	3.327	89%	"	"
" Inne	-----	350	-----	-----
	14.131	79,8%		

W zestawieniu według rodzaju turystyki kwalifikowanej ujmując tak szlaki zorganizowane jak wczasy indywidualne, najwięcej skierowań wykorzystali kajakowcy - 4.613., następnie turyści górscy - 3.897, żeglarze - 924, turyści piesi - 800, motorowcy - 349, kolarze - 343, pletwonurki - 48. Na szlaki tzw. krajoznawcze przypadało 3.157 wykorzystanych skierowań.

W zasadniczym referacie wygłoszonym przez Kierownika Biura WiWM, PTTK oraz w szeroko i na wysokim poziomie rozwiniętej dyskusji zwrócono uwagę na następujące węzłowe zagadnienia :

1. Należy pozostać przy istniejącej formie wczasów zorganizowanych na dotychczasowych szlakach, są one bowiem przedszkolem przyszłych turystów.

Dzięki nim zdobywa się nowych ludzi dla turystyki. Likwidacja wczasów zorganizowanych równałaby się zasklepieniu akcji wyłącznie w środowisku aktywistów i członków PTTK, którzy korzystaliby tylko ze skierowań indywidualnych.

Zapowiedź likwidacji szlaku Kaszubskiego wywołała duże sprzeciwy i kategoryczne żądanie utrzymania go nadal./Sprawa zostanie pozytywnie załatwiona - o ile tylko starczy dostatecznych funduszy/.

2. Powyższym problemem w roku przyszłym będzie zagadnienie utrzymania szlaków zagospodarowanych wobec zamierzonej reorganizacji ZUT, faktycznego dotąd ich realizatora. Zagadnienie wymaga starannego przepracowania, jak również uwzględnienia w procesie decentralizacji zagadnień wczasowych, szczególnie zaś w odniesieniu do szlaków kajakowych, gdzie zachowanie centralnego organizatora konieczne jest dla sprawnego przeprowadzenia akcji wczasowej.
3. Należy zwrócić baczniejszą uwagę na zagadnienie przewodnictwa gdyż zbyt często spotyka się przewodników, którzy nie dają w swojej pracy tego, co sensu stricto rozumiemy przez krajoznawstwo.
4. Utrzymanie naszych cen w odp. proporcji do cennika domów FWP wymaga odpowiedniego dotowania akcji wczasowej i z

odpowiednimi kwotami na ten cel trzeba się zawsze liczyć. Gwałtowne protesty ze strony uczestników narady - wywołała zapowiedź podniesienia cen w 1958 r. o ca 60 zł. w wyniku zmniejszenia dotacji w porównaniu z 1957 r. oraz w wyniku niemożności dofinansowania wczasów zorganizowanych przez zatrzymanie nadwyżki z wpłat wczasowiczom indywidualnym. Zgłoszone konkretne wnioski, aby wypłaty wczasowiczom indywidualnym utrzymać w dotychczasowej wysokości 325, zamiast podwyższać do zł. 355.- dzięki czemu uzyskana zostanie kwota ca 250 tys. zł. dla dofinansowania akcji wczasów. Mniejsze zło widzą uczestnicy na rady w takim posunięciu, aniżeli w tak znacznym podwyższeniu cen skierowań.

5. Aczkolwiek skierowania indywidualne są atrakcyjną formą dla zaawansowanych turystów oraz umożliwiają prowadzenie akcji wędrówek przez podstawowe komórki PTTK - to jednak konieczność stworzenia warunków utrudniających możliwość nadużyć - wymaga wprowadzenia pewnych zasad dla każdej dyscypliny turystyki, które ograniczyłyby ją do minimum np. przez określenie terenu ważności skierowania, wydawanie talonów na świadczenia, zbieranie potwierdzeń pobytu z konkretnych punktów itp.

6. Akcja wczasów wymaga większego zainteresowania ze strony poszczególnych Okręgów i Oddziałów PTTK, które niestety w wielu wypadkach widzą w niej obciążenie dla swojej pracy, żądając środków finansowych na jej prowadzenie.

- - - - - 00 - - - - -

Po raz pierwszy w akcji wczasów turystycznych wypłacna została prowizja za rozprowadzenie skierowań wczasowych. Ogółem Biuro WiWM PTTK wypłaciło 16.810 prowizji na rzecz poszczególnych Okręgów.

W wyniku osiągnięć następującym Okręgom przyznano prowizję/ w kolejności zajętego miejsca w ogólnej punktacji/:

Rzeszów, Opole, Olsztyn, Wrocław, Oddział Kraków, Łódź, Białystok, Katowice, Poznań, Szczecin, Warszawa, Gdańsk.

W poszczególnych Okręgach PTTK akwizycja skierowań przyniosła następujące wyniki:

<u>Okręg</u>	<u>Przydział skierowań</u>	<u>Wykorzystano</u>
Warszawa	2814	2202
Katowice	2666	2083
Łódź	1743	1549
Wrocław	1444	1338
Poznań	1743	1299
Gdańsk	1477	1152
Bydgoszcz	980	680
Kraków Okręg	829	561
Kraków Oddział	788	533
Kielce	620	451
Szczecin	378	319
Rzeszów	465	298
Lublin	314	240
Olsztyn	184	216
Opole	173	163
Zielona Góra	207	142
Białystok	161	130
Koszalin	203	79
/scentralizowane/	-	696

- - - oOo - - -

Na zakończenie dwudniowej narady - Skarbnik ZG-PTTK Kol. St. Gabryszewski wręczył Wrocławskiemu Okręgowi prośbę przechodni /zdobyty przezeń po raz drugi/ za najlepsze wyniki w rozprowadzaniu skierowań wczasowych w ciągu sezonu zimowego i letniego 1957 r.

J.H.

- - - oOo - - -

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE MAZOWSZA

był
Rok 1947^{był} okresem bardzo trudnym dla Warszawskiego Okręgu PTTK. Nowo ukonstytuowana Prezydium musiało bowiem pracę swą, mimo F o r m a l n i e istniejących od dawna Komisji Społecznych, Oddziałów i Kół, rozpocząć właściwie od n o w a.

Podjęta energicznie działalność objęła od razu wszystkie najważniejsze dziedziny. Trzeba było reaktywować, a częściej wprost powoływać do życia Komisje Społeczne zarówno turystyki kwalifikowanej jak i problemowe; trzeba było przeorganizować i ożywić działalność szeregu Oddziałów i Kół oraz zająć się sprawami zagospodarowania turystycznego Mazowsza; wypadło zastanowić się nad potrzebami wydawniczymi, przekazać organizację imprez turystycznych aktywowi społecznemu.

Za trudno Byłoby w jednym artykule omówić wszystkie przejawy działalności Okręgu, podsumować osiągnięcia.

Toteż ograniczymy się na razie do kluczowych dla rozwoju i okrzepnięcia ruchu turystycznego na Mazowszu spraw zagospodarowania tego ciekawego, a niesłusznie zazwyczaj traktowanego drugorzędnie, regionu.

Dla wszystkich znawców i miłośników Mazowsza oczywistym jest, że dziedzina ta pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

Brak jest domów wycieczkowych, stacji turystycznych, campingów, stanic wodnych, opracowanych i wyznakowanych szlaków. Wogóle brak jest jakiegokolwiek analizy terenu pod względem jasnego określenia jego możliwości, atrakcyjności, dostępności.

Nie ma nowoczesnych, odpowiednio opracowanych wydawnictw przewodnikowych, brak jest przekonującej, a opartej na gruntownej znajomości regionu, propagandy.

Zakorzenionym uprzedzeniem i ugruntowanym niewiedzą opinią - przeciwstawić można i należy wreszcie choćby tak atrakcyjne szlaki, jak nadwiślańskie: od Stężycy przez Maciejowice, Wilgę do Stergo Otwocka; - od Czerska przez Górę

Kalwarię, Brześćce, Obory do Konstancina, - od Zakręczymia przez Czerwińsk, Wyszogród.

Szlaki nadnarwiańskie, nadwkrzańskie, nadburzańskie, kampinowskie, kurpiowskie, rezerwat w Mieni.

Arcyciekawe pod względem historycznym i zabytkowym miejscowości jak Płock i mogący zwycięsko konkurować z Kazimierzem nad Wisłą, uroczoko położony gród "niebieskiego munda" - Pułtusk.

A takie choćby nawet jak Czersk, Czerwińsk, Opinogóra, Żelazowa Wola, Warka, Węgrów z Liwem, Brok, Norwidowskie Głuchy i wiele, wiele innych.

W całym świecie znane jest Mazowsze z... Karolina, lecz mazowiecki region nie tylko dla całej Polski, lecz i jej stolicy - to wciąż jeszcze niemal terra incognita.

Wśród przemożnych konkurentów Tatr, Pojezierza Mazurskiego, Bałtyckiego wybrzeża, Białowieskich ostępów - kryjące tyle zapoznanych wartości równiny mazowieckiej - stale nie są zauważane przez miarodajne czynniki kierujące nawiązką turystyki polskiej.

A przecież, prócz istotnych walorów krajoznawczych, zabytkowych, przyrodniczych, wypoczynkowych - Mazowieckie strony - to przecie najbliższe tereny wypoczynku, zdrowia i kulturalnych wrażeń dla milionowej rzeszy mieszkańców Warszawy. Już to samo winno wzmocnić zainteresowanie, otworzyć paragrafy budżetowe, skierować środki inwestycyjne, usprawnić komunikację - aby region ten stał się naprawdę znany, dostępny i wykorzystany.

Sytuacja obecna przedstawia się na r a z i e wprost opłakanie.

Mazowsze nie posiada na dobrą sprawę na swym terenie w ogóle hoteli. W pięknym, malowniczo położonym, a największym województwie Płocku, znajdziemy przykłady jak nie powinien wyglądać hotel. Podobnie przedstawia się na Mazowszu, sprawa urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i asenizacyjnych, a więc urządzeń niezbędnych dla potrzeb ruchu turystycznego. Do wielu miejscowości trudno jest go kierować z uwagi na brak wody zdatnej do picia. Np. W Czerwińsku, który ściąga

tysiące turystów, wodę do picia czerpie się z Wisły. Podobnie jest w campingu zakroczymskim. Nie lepiej jest z komunikacją kolejową i autobusową. Budowa mostu kolejowego pod Wyszkiem za Bugu i mostu kołowego pod Wyszogrodem na Wiśle ponownie została skreślona z planów inwestycyjnych. Dużo do zyczenia pozostawiają gospody i jadłodajnie, gdzie zazwyczaj oprócz wódki i keksów, trudno o prosty i zdrowy posiłek.

Istniejący w Kampinosie dom wycieczkowy, położony jest oficjalnie na skraju Puszczy Kampinowskiej, lecz w rzeczywistości w spornej od niej odległości, a więc w miejscu niezbyt atrakcyjnym. Mimo to uruchomiona z naszej inicjatywy i w wyniku uciążliwych starań, komunikacja PKS z Warszawy do Kampinosu zapewnia nam w soboty i niedziele pełniejsze jego wykorzystanie. Nie rozwiązuje to jednak potrzeb wzrastającego ruchu turystycznego czego świadkami byliśmy w b.r. Konieczna jest budowa większego obiektu np. w Zamczysku, wzgl. adaptacja istniejących tam budynków, konieczne są dalsze starania o dostosowanie tamtejszych kolejek leśnych dla przewozu turystów. Konieczny jest wogóle plan właściwego zagospodarowania turystycznego Puszczy, zwłaszcza dla mieszkańców Warszawy, którzy w porze letniej błakają się po brukach miasta, nie wiedząc dokąd udać się na wycieczkę i czym zwłaszcza i jak wrócić spowrotem do Warszawy.

Zegrzynek nad Bugonarwią jest obiektem "Luksusowym", a więc dla tych, którzy posiadają pieniądze. Są tam dobre warunki dla odpoczynku i rozrywki, lecz nie w niedziele i dni świąteczne, ściągające tłumy pijaków i awanturników, z którymi administracja domu bez pomocy wojska i milicji nie może sobie dać rady.

Pozornie dzieje się to pod firmą PTTK, choć faktycznie wbrew jego woli i życzeniu. Przyległy teren wspaniałego parku podarowany T-wu przez literata Szaniawskiego, przedstawia się każdy poniedziałek, jak pobojuwisko, arena walk stoczonych przez chuligańskich wandalów.

Wszystko to dzieje się na oczach wielu obcokrajowców z placówek dyplomatycznych i konsularnych z Warszawy, którzy b. często przyjeżdżają week-end do Zegrzyna.

Dom wycieczkowy w Płocku, administrowany dotąd, jak zresztą wspomniane poprzednio przez ZUT, grozi zawaleniem. Władze inspekcji budowlanej sprzeciwiają się jego dalszego eksploatowaniu. Płock pozostawia wtedy bez żadnego oparcia dla turystów, zwłaszcza licznych wycieczek młodzieży, odwiedzających stolicę południowego Mazowsza - miasto zabytków i pamiątek historycznych. Liczba 50.000 turystów odwiedzających Płock rocznie, mówi sama za siebie. Wysiłki i starania poparte przez WRN i redakcję Trybuny Mazowieckiej w sprawie domu turysty w Płocku, znalazły dopiero teraz i to z trudem zrozumienie. Dążyliśmy do zaniechania dalszej budowy ośrodka wczasów świątecznych w Zalesiu Górnym i przeznaczenia kredytów dla Płocka. Ostatecznie Komitet d/S Turystyki włączył do planu inwestycyjnego na 1958 r. kwotę zł. 2.200.000 na rozpoczęcie budowy domu turysty i stacji wodnej w Płocku. Będzie to p i e r w s z a na Mazowszu od 1945 r. budowla dla celów turystycznych. Niepokoi nas tylko odwiekany ciągle termin wykończenia dokumentacji technicznej /prof. Tołkoczko/. Apelujemy do Kol. Dyrektora Kohlmana o dopilnowanie tej sprawy. Nie możemy dopuścić, aby z braku dokumentacji technicznej, skreślono kredyty inwestycyjne na 1958 r.

Oddział Warszawski ZUT dzierżawi obiekt w Łątku koło Dębowej Góry, który oprócz oparcia dla wodniaków, spełnia również rolę domu wycieczkowego. Należałoby rozważyć sprawę szybkiego zakupienia go przez PTTK.

Prócz tego Zarząd Okręgu zdając sobie sprawę z trudności uzyskania poważniejszych nakładów finansowych na budowę nowych obiektów trwałych, postanowił jednak po szczegółowej analizie rozpocząć pracę nad zagospodarowaniem naszych atrakcyjnych okolic mazowieckich, a m.in. Narwi, Pilicy, a następnie Bugu i Wisły.

Niewykorzystane dotychczas i źle rozmieszczone, wybudowane przed kilku laty stacje wodne, administrowane dotąd przez ZUT, postanowiono przenieść do miejscowości atrakcyjniejszych i powierzyć je oddziałom lub Kołom PTTK. W wyniku tych starań przeniesiono już stację wodną z Laszkowca do Ostrołęki, z Kruszewa - do Różana, z Zamek Kościelnych, Ostrogokołu i Lubienicy - do Pułtuska, z Tomczyc nad Pilicą - do Warki. Wszystko to wykonano we własnym zakresie i środkami i wysiłkami oraz pracą społeczną członków naszego Towarzystwa. Przekazano pod ich opiekę i administrację, obięty mają teraz dobrych i oszczędnych gospodarzy. Przestały być stodołami dotychczasowych dozorców stanic, których opłacano z funduszy turystyki

Uroczystości związane z otwarciem stanic, zwłaszcza w Pułtusku i Warce, były okazją do radości i złożenia wzajemnego podziękowania. Teren ich budowy stał się zgodnie z założeniem naszego Statutu, szkołą pracy społecznej i wychowania obywatelskiego.

W Ostrołęce po przekazaniu nam przez Państwo obiektu nad Narwią dla PTTK na Dom Wycieczkowy - dofinansowaliśmy tamtejszemu aktywni społecznemu, przekazując doraźnie kwotę zł. 50.000 - uzyskaną z Komitetu d/Spraw Turystyki, na zabezpieczenie budynku przed zawaleniem się. Opracowana inwentaryzacja i kosztorys pozwoliła nam wystąpić do Komitetu do spraw Turystyki o wystawienie do planu generalnego remontów w 1958 r. kwoty zł. 300.000.-

Podejmujemy starania o rozpoczęcie zagospodarowania Bugu i Wisły. W szczególności chodzi nam o budowę stacji wodnej w Broku i w Wyszku. n/Bugiem, oraz w Górzach i Kalwii Budowlanej i Wyszogrodzie n/Wisłą. Budowę tych stanic jednak wiążemy z rozporządzeniem budowy mostów na tych rzekach.

Zwróciliśmy się wreszcie do naszego aktywni społecznego o nadesłanie uzasadnionych wniosków niezbędnych do opracowywanego długofalowego planu zagospodarowania turystycznego mazowieckiego województwa warszawskiego.

Wszystko to razem pozwala żywić nadzieję, oczywiście przy współdziałaniu wszystkich zainteresowanych tj. lokalnych i narodowych, mieszkańców, oraz szerokich rzesz

turystów, a jednocześnie przy poparciu Komitetu d/s Turystyki i Zarządu ZG-PTTK, zarówno na konkretne ruszenie tych spraw, jak i na ich rychłą realizację.

/ z materiałów Prezydium Z.Okr.
Warszawskiego /

- - - oCo - - -

KONFERENCJA POZNANSKA KOLARZY

=====

Dnia 14 i 15 grudnia w Poznaniu odbyła się wspólna narada, w której uczestniczyli Członkowie Prezydium KT Kolarskiej, przewodniczący O.K.T.K., aktywni przewodnicy T.K. posiadający uprawnienia na teren całej Polski oraz inni działacze kolarscy PTTK. W naradzie udział wzięło 95 osób całej Polski z wyjątkiem przedstawicieli Lublina.

Głównymi punktami obrad był referat kol. J. Przeździeckiego "Metody pracy w sekcjach turystyki kolarskiej" /tezy do ref. w załączeniu oraz omówienie zagadnień organizacyjnych przez kol. Przewodniczącego KTK Jerzego Goszczyńskiego.

Po bardzo ożywionej dyskusji sformułowano postulaty kolarstwa turystycznego PTTK odnośnie podstawowych zagadnień organizacyjnych, a mianowicie:

- a/ Zachować jedność organizacyjną PTTK w oparciu o członkostwo wyłącznie osób fizycznych.
- b/ Sprzeciwić się nadaniu osobowości prawnej Oddziałom, a nadać im samodzielność gospodarczą w oparciu o zatwierdzone budżety.
- c/ Wprowadzić wybieralność wszystkich członków Komisji wyłącznie przez członków danego pionu działalności.
- d/ Wprowadzić zasadę, że zwyczajne Zjazdy Krajowe Delegatów odbywać się będą raz w roku, najpóźniej w kwietniu, przy utrzymaniu 3-letniej kadencji władz centralnych PTTK i delegatów.
- e/ Sprzeciwić się utworzeniu Rady Głównej jako ogniwa organizacyjnie zbędnego.

f/ Wprowadzić zasadę, że sprawy interpretacji Statutu Towarzystwa należeć będą wyłącznie do Głównego Sądu Koleżeńkiego.

g/ Wezwać Zarząd Główny PTTK do zredagowania ostatecznego tekstu projektu Statutu i rozesłania go w teren najpóźniej na trzy miesiące przed Krajowym Zjazdem Delegatów. Nadto wezwać Zarząd Główny PTTK do opublikowania projektu Statutu w "Turystyce" i "Ziemi" w formie wkładki, celem umożliwienia zapoznania się z projektem Statutu ogółowi członków PTTK.

W związku z tym wezwać redakcję obu czasopism do otwarcia dyskusji prasowej nad projektem nowego Statutu PTTK.

Obrady przebiegały w bardzo poważnej, a jednocześnie bardzo przyjemnej atmosferze.

Na uwagę i podkreślenie zasługuje doskonała organizacja konferencji, co zawdzięczać należy kolegom z OKTK Poznań, a zwłaszcza kol. Wojciechowi Nowickiemu oraz Borysowi Wierzejewskiemu Przewodniczącemu OKTK i Witoldowi Machowskiemu.

W przerwie obrad uczestnicy zwiedzili zamek w Kórniku oraz cenniejsze zabytki Poznania.

W konferencji wzięli ponadto udział przedstawiciele prasy miejscowej oraz redaktor "Turysty" kol. Chmielewski.

W dyskusji poruszono m.in. postulaty turystów kolarzy co do roli "Turysty" oraz wskazano na potrzebę zwrócenia przez redakcję dwutygodnika większej uwagi na sprawy organizacyjne PTTK oraz udostępnienie łam "Turysty" dla autorów opisujących godne upowszechnienia szlaki turystyczne.

/ wg.nadesłania komunikatu/

- - - 000 - - -

KOMISJA KRAJOZNAWCZA

=====

W dniach 13-14.XII. ub. roku odbyła się, zorganizowana przez Komisję Krajoznawczą ZG-PTTK - "kurso-konferencja" / a może lepiej zebranie robocze ? ... / w sprawie koordynacji metodyki pracy krajoznawczej.

Udział w obradach wzięli z prezydium ZG - kol. kol. M. Arczyński, St. Jarosz i St. Gabryszewski oraz 28 przedstawiciele krajoznawców terenowych.

Konferencja wyłoniła spośród obecnych t r z y zespoły robocze, a mianowicie:

1. - zbierania materiałów i inwentaryzacji w składzie : Tań. Steć /Wrocław - Jelenia Góra/, Eugeniusz Denart /Rzeszów/, Edmund Padec Padęchowicz /Kielce/, Jadwiga Kowalik /Warszawa/, Tomasz Olszeński /Wrocław/, Jadwiga Łazarkiewicz /Wrocław/, Teresa Rogalanka /Poznań/, Jerzy Zienkiewicz /Szczecin/, Szymon Koszyk /Opole/, Zdzisław Stępkowski /Lublin/, Stanisław Pajdowski /Lublin/, Zygmunt Jażdżejewski /Koszalin/, Władysław Korcz /Zielona Góra/.
2. - upowszechniania wiedzy krajoznawczej w składzie: Kazimierz Staszewski, Stanisław Twardo i Michał Terlak z /Warszawy/, Teodor Belke /Katowice/, Bronisław Szwałn /Lublin/, Mieczysław Zasempa /Łódź-Piotrków Tryb./, Andrzej Wyszkowski /Biłystok/.
3. - s z k o l e n i o w y w składzie: Franciszek Ks. Sawicki, Jerzy Dobrzeniecki i Mieczysław Podolski /z Warszawy/, Mieczysław Gajewicz /Łódź/, Izabella Gałacińska /Lublin/.

Zespoły te przystąpiły zaraz do pracy nad omawianiem i ustaleniem programu i metody pracy, rozdzielając między swych członków aktualne, wynikające z powyższego zadania.

O konkretnych wynikach tej długo oczekiwanej, a poważnie wreszcie postawionej pracy, wiążącej przy tym przez swych przedstawicieli r ó ż n e regiony między sobą, będziemy podawać stale, oczywiście w miarę napływu sprawozdań.

- - - oOo - - -

Z KOMISJI WYDAWNICZEJ
=====

W dniu 8 stycznia br. - odbyło się posiedzenie Prezydium Komisji Wyd.-Prop. ZG-PTTK przy udziale kol. kol. M. Arczyńskiego, Z. Jędrzejkiewicza, T. Hermańczyka, St. Pagaczewskiego, M. Sobańskiego, A. Czarnowskiego, P. Trzaski, M. Terlaka, A. Słomczyńskiego i P. Trzeciaka.

W wyniku wygłoszonych sprawozdań i przemówień dyskusyjnych uchwalono

1. - wobec niemożności ułożenia dotąd współpracy z Wyd. Sport i Turystyka - zgodnie z interesami i potrzebami PTTK - e d w o ła ć się w sprawie zasadniczego uregulowania zagadnienia wydawnictw turyst.-kraj.-sn. do władz Państwowych i doprowadzić przy poparciu Komitetu d/s Tur. do zwołania konferencji międzyresortowej.
 2. - z uwagi na konieczność roztoczenia całego nadzoru technicznego zatwierdzić powołanie redaktora technicznego wydawnictw własnych i dokooptować go do Składu Komisji. Ponadto zagwarantować przez odp. zarządzenie ZG-PTTK - obowiązek podporządkowania się nadzorowi technicznemu Komisji Wyd.-Prop. ZG-PTTK.
- Poza tym uchwalono następujące wnioski:
- dokooptować do Prezydium Komisji przedstawiciela Okr. Rzeszowskiego
 - zorganizować w najbliższym czasie konferencję prasową z udziałem dziennikarzy z całego kraju, połączonej z wystawą wydawnictw PTT, PTK i PTTK - celem zapoznania ich nie tylko z poważnym dorobkiem kulturalnym w/w Towarzystw, lecz również z problemami i planami wydawniczymi w zakresie krajoznawstwa i turystyki oraz napotykanymi w tym zakresie trudnościami;
 - wydać informator PTTK na rok 1958 wg. konspektu przedstawionego przez sekretarza Komisji.

W toku obrad sekretarz Komisji złożył szczegółowe zestawienie własnego dorobku wydawniczego T-wa

za lata 1955-6-7, z którego podajemy następujące ogólne liczby:

w 1955 r.	wydano drukiem 3 pozycje w ilości 25.800 egz. o 6 ark. druku
w 1956 r.	" " 7 pozycji w ilości 82.250 egz. o 44 ark. druku
w 1957 r.	" " 23 pozycje w ilości 188.360 egz. o 74 ark. druku

Ponadto w tym roku, poza 10 numerami "Wodami Polski" - techniką powielaczową /rotaprint/ wydano :

1 skrypt "Jak opracować i wydać książkę"
w 500 egz. a 20 stron

11 numerów Biuletynu ZG-PTTK w 5.500 egz. a 30 str.

U W A G A : pozycje przewodnikowe o Krakowie i Toruniu oraz 9 tematów składanych dla Okr. Wrocławskiego, - zrealizowało na zlecenie PTTK - Wyd. "Sport i Turystyka".

- - - oOo - - -

ZAGRANICZNY RUCH TURYSTYCZNY PTTK w 1957 r.

=====

W pierwszym roku działalności, Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej nie mogło się poszczycić takimi osiągnięciami jakie w swoich ambitnych planach zakładało.

Podstawowymi trudnościami, które zaważyły na wykonawstwie - nie tylko zresztą naszych ale również zadań i innych biur podróży powstałych w 1957 r. - były:

1. brak i zmienność przepisów państwowych, w szczególności w zakresie paszportów i obrotu dewizowego - co utrudniało niepomniernie realizację wymiany turystycznej,
2. zerwanie w ostatniej chwili umów na wymianę turystyczną przez kontrahentów z NRD i Węgier, z przyczyn od partnerów i PTTK niezależnych. /przez co pozbawiono ca 500 osób możliwości wyjazdu z Polski/; wstrzymanie się od kontaktów turystycznych kontrahentów w Czechosłowacji; Bułgarii i ZSRR.

3. Niedostateczna ilość i płynność personelu Biura na oddzia-
ku wymiany turystycznej.

W sumie Biuro WiWM PTTK przyjęło i obsłużyło 376 turystów
zagranicznych.

10 grup węgierskich - 223 osób /wycieczki zimowe i letnie/
3 grupy francuskie - 60 osób /wycieczki tranzytowe do ZSRR/
2 grupy austriackie - 42 osoby
1 grupę belgijską - 30 osób
1 grupę bułgarską - 20 osób
oraz indywidualnie - 1 Anglika.

Obrót konta dewizowego PTTK w wyniku przyjmowania tak tu-
rystów z kraju kapitalistycznych, jak i wpłat uczestników
wycieczek zdecentralizowanych, wyjeżdżających do krajów
zachodnich wyniósł 115.000 zł. co jest równowartością
4.790 dolarów.

Równocześnie Biuro WiWM zorganizowało i przeprowadziło bez-
pośrednio wyjazdy 240 członków PTTK zagranicę

126 osób do Czechosłowacji /5 wycieczek/
38 osób do Austrii /2 wycieczki/
60 osób na Węgry /2 wycieczki/
20 osób do Bułgarii /1 wycieczka/

Niezależnie od powyższego Biuro załatwiało sprawy paszpor-
towe, wizowe, wydawało aprobaty /wymogi Biura Paszportów/
opiniujące organizację wycieczek itp. czynności na rzecz
wycieczek zdecentralizowanych dla 1208 osób.

508 osób do Czechosłowacji /18 wycieczek/
122 osób na Węgry /9 wycieczek/
33 osób do Bułgarii /2 wycieczki/
242 osób do Włoch i Francji /8 wycieczek/
100 osób do Austrii /4 wycieczki/
125 osób do Szwecji i Danii /12 rejsów PTTK/

J.H.

- - - - oOo - - - -

WIADOMOSCI KRONIKARSKIE I KOMUNIKATY

DRUH WICEK R O G A L A

n i e - ż y j e .

Przechodząc od paru lat Kaszubskim szlakiem przez wspaniałe krajobrazowo Pojezierze Kaszubskie wczasowe turnusy turystyczne PTTK - zatrzymywały się zawsze w którymś tam dniu wędrówki, w malowniczo nad jeziorem położonej wiosce Wiele pow. chojnickiego.

Spotykał ich tam sędziwy pieśniarz - kompozytor i "gról" na cyprze Wincenty Rogala - popularnie zwany druham Wickiem.

Spotykał zaś zawsze z uśmiechem i wesołymi ognikami w pełnych życia oczach - tęskną czy skoczną piosenką lub barwną przypowieścią.

Każdy wieczór pobytu w Wielu, wypełniony był improwizowanym koncertem druha Wicka i jego towarzysza, równie jak on rozmiłowanego w kaszubskiej stronie, Jaśka Nowaczyka.

A znali oni tych pieśni, frantówek, gadek - bez liku szczerze przy akompaniamencie cytr szafując nimi wobec zasłuchanych w czas słów i melodii kaszubskich wędrowców.

Charakterystyczna wielce postać Rogali, śpiewającego pieśni "płyną skardze", utrwalona została w 1953 r. - w filmie krajoznawczym "Pogodne lato".

Poza umiłowaniem ojczystej ziemi kaszubskiej żywym sentymentem otaczał urodzonego w Wielu poetę Hieronima Derdowskiego.

Z jego to inicjatywy i szlachetnej pasji i uporczywości - zrealizowano w sierpniu ub. roku - będące świętem dla wielotysięcznej rzeszy zebranie w Wielu Kaszubów - odsłonięcie pomnika poety.

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, otoczony powszechną sympatią i miłością utrzymywał druh Wicek serdeczne kontakty nie tylko ze swymi Kaszubami, ale i z wieloma wybitnymi działaczami kultury i sztuki z całej Polski.

W dniu odsłonięcia pomnika otrzymał nowe wygodne mieszkanie i honorowe zaopatrzenie ze Skarbu Państwa - za wieloletnią działalność i zasługi na polu zachowania i krzewienia sztuki ludowej.

Po długich i ciężkich cierpieniach nie tracąc jednak do ostatka pogody ducha i żywych zainteresowań, zmarł przed paroma tygodniami w wieku lat 82, w umiłowanym Wielu.

Liczne rzesze turystów przechodząc w swych wędrówkach letnich przez Wiele - zatrzymać się już będą mogły tylko przy skromnej mogile "Kaszubskiego Sabały", składając na nim wiązanki zebranego po drodze kwiecia, w dowód pamięci o druham Wicku, entuzjastycznym także przyjacielu krajoznawstwa i naszego T-wa.

Niechaj mu ziemia kaszubska, ziemia polska - lekką będzie.

ŁODZKI BIULETYN
PTTK

Okręg Łódzki PTTK wydał w grudniu ub.roku XI/XIX numer swego Biuletynu.

Obserwując rozwój wydawnictwa i rozpatrując treść owych 19 numerów wypada stwierdzić z przyjemnością wyraźny postęp i coraz to lepsze wyniki pracy zespołu redakcyjnego Łodzian. Przede wszystkim okładka. Zdobi ją zawsze teraz ciekawa ilustracja z widokiem dawnej lub współczesnej Łodzi.

Treść ? Weźmy ostatni numer. Redakcja żywa, staranny dobór zastanawiających pożytecznych tematów: - "Ku rozwadze Komisji Krajoznawczej PTTK", - " Obsługa ruchu turystycznego w Oddziale Łódzkim PTTK", - " Listopadowy raid pieszy Koła PTTK przy WRN w Łodzi".

W dziale instruktarzowo-szkoleniowym zamieszczono spory "7 stron maszynopisu/ artykuł pt." Zwiedzamy Łódź", pióra kolegi Zdzisława Konieckiego. Warto przytoczyć jego wstęp:

" Gdybyśmy zapytali spotkanego na ulicy łodzianina - co wie ciekawego o VI wiekowej Łodzi, czy kiedy był na wycieczce krajoznawczej - historycznej po naszym mieście ? - Najpierw zrobiłby jak to się mówi " wielkie oczy ", a później zdziwienie i niedowierzanie wymalowałoby mu "turystyczny znak zapytania" na twarzy.

Doprawdy wielu łodzian bywa w takim wypadku zakłopotanych. W najlepszym razie opowiedzą nam, że ... to miasto młode, że barykady, że 1905 rok, że Marchlewski, że Uniwersytet, film; deptak" / od Przejazdu do Narutowicza /, że 20 kin, 10 teatrów, że Bałuty, że 1000 kominów...."

Na tym niestety ich wiedza turystyczna skończy się. Starsi łodzianie mają jeszcze jakieś wspomnienia z walk, strajków, wieców, w pracy, znają gadki o niektórych fabrykantach, młodzi nie znają prawie wcale dziejów Łodzi, jej zabytków krajoznawczych, historycznych - gdyż tematy te nie popularyzowano dostatecznie. Zaś kilkuset stronicowe, ar-

chiwalne dzieła o Łodzi - odstręczają nawet od siebie nawet nielicznych miłośników tego miasta. Niejednokrotnie też zastanawiamy się co pokazać w Łodzi - naszym krewnym, czy znajomym gdy nas odwiedzą i zechcą "zwieźć Łódź". Co im pokazać?, przecież Łódź jest taka nieciekawa... słyszy się tu prawie na każdym kroku.

Celem rozpr^ogowania 1,2 dniowych wycieczek do Łodzi i ułatwienie ich organizacji, podajemy tu ogólne informacje o 2 najważniejszych trasach wycieczkowych w Łodzi".

Z kolei następuje opis trasy pierwszej, następna omówiona będzie w przyszłym numerze Biuletynu.

Wreszcie artykuł kolegi Zb. Skowrońskiego pt. "Odkrywamy wody woj. łódzkiego".

Oba te artykuły cechuje dobra znajomość przedmiotu, szlachetna pasja wydobywania istotnie maksimum ciekawych i wartościowych wiadomości z pozornie, tak wydawałoby się nieciekawego dla turysty tematu, jakim jest niemal przysłowiowo Łódź i jej okolice.

Za trudno byłoby podawać owa te artykuły w pełnym brzmieniu. Stwierdzić jednak należy, że zasługują one całkowicie po ew. może pewnych jeszcze uzupełnieniach i poprawkach redakcyjnych na szersze upowszechnienie.

Biuletyn łódzki daje wzór dobrej roboty krajoznawczej.

Zyczyć by należało, aby te Okręgi, które dotąd jakoś nie mogły zdobyć się jeszcze na wydawanie własnych biuletynów wzięły wreszcie pod uwagę takie przykłady jak Poznański, Łódzki, Toruński czy Przemyski i inne.....

- - - oOo - - -

N O W E REZERWATY
Wyspa Konwaljowa.

W powiecie wolsztyńskim woj. poznańskiego rozciąga się malowniczy i ciekawy a mało znany łańcuch jeziorny o brzegach pokrytych częściowo lasem sosnowo-dębowym.

Jedno z tych jezior Przemęckie / od st. kol. Nowa Wieś - Mochy na linii Wolsztyn-Leszno; 6 km. marszu / słynie z wyspy porosłej lasem o charakterze pierwotnym złożonym z sosen, dębów, jesionów, klonów i olszy. Osobliwością bujnego runa leśnego, poza łąkami kwitnących obficie wnieśną i latem lilii złotogłów, kosańców syberyjskich, buławników czerwonych - jest niezmiernie rzadka, a masowo występująca tam odmiana konwalii majowej o różnym kwieciu.

Wyspa Konwaliowa powierzchni 20 ha uznana została z tego powodu za rezerwat przyrody. Leży on na terenie leśnictwa Przemęt.

Przemęt był już miastem w połowie XII stulecia a później nawet stolicą ziemi przemęckiej i kasztelaniją.

Starożytny klasztor Cystersów fundowała tam księżna Wisława w 15 w., obecny kościół pochodzi z 1420 r.

- - - 000 - - -

WIELKOPOLSKI

Wyraj Ptasi

W powiecie konińskim w pobliżu Kazimierza Biskupiego w leśnictwie Bieniszew, wyodrębniono z górą 93 ha liczący obszar leśny wraz z przyległymi mokradłami i łąkami oraz jeziorem Mielno. W okolicy rozłożył się ciąg niewielkich jeziorok śródleśnych: Linowiec, Wielkie, Skępe, Wściekłe i Słepo.

Obszar ten pod nazwą Mielno uznano za ornitologiczny rezerwat przyrody z uwagi na wielkie ilości gnieźdzących się mewę śmieszek, rybitw, czapli, żurawi, kormoranów i wielu innych gatunków wodnych i błotnych.

góle cała ta okolica stanowi ciekawe pod każdym względem tereny turystyczne.

Legendy i zabytki /5 męczenników - towarzyszy św. Wojciecha/, klasztory Kamedułów i Bernardynów, "Łączka Patkula" i in., sięgające czasów Bolesława Chrobrego dodają mu jeszcze wartości poznawczych.

Kazimierz Biskupi oraz sam Bieniszew wart jest zwiedzenia, to też zarówno te strony jak i wyżej wspomniana konwaliowa wyspa winny znaleźć się w programach wycieczkowych tegorocznego sezonu turystycznego.

- - - oOo - - -

T O R U Ń

Ospale i szablonowo "byle zbyć" prowadzona jest naogół propaganda wczasów turystycznych PTTK.

To też wyniki tzw. "akwizycji" czy jeszcze gorzej "naboru" wczasowiczów pozostawiają wiele do życzenia.

Ruchliwy Oddział PTTK w starym kopernikowskim Toruniu spróbował w oryginalny sposób dotrzeć bezpośrednio do sanktuariów dyrektorskich. Praktyka wykaże, czy próba takiej propagandy da pożądane i oczekiwane rezultaty.

Tymczasem jednak podajemy wszem i wobec - jak to koledzy toruniacy "zadziałali".

Oto jak brzmią rozsyłane przez nich listy.

"Szanowny Panie Dyrektorze.

Niewątpliwie jest Pan entuzjastą turystyki. Przypuszczamy, iż chciałby Pan, aby i pracownicy w Pana zakładzie pracy korzystali z radości jaką daje uprawianie turystyki.

Jednym z najlepszych sposobów, miłego, żanego i pozytywnego spędzania urlopu - są wczasy turystyczne PTTK.

Celem ułatwienia wyboru miejscowości i rodzaju wczasów - przesyłamy w załączeniu "Biuletyn wczasowy" Oddziału PTTK w Toruniu, w którym podany jest wykaz turystycznych

wczasów zimowych PTTK.

Przyzna Pan, iż wybór jest wielki. Prosimy więc o za-
znajomienie swych pracowników z niniejszym Biuletynem.

Będą Panu za to niezmiernie wdzięczni. Uważamy, że
będzie to dogodnie także dla Waszego zakładu pracy, gdy wię-
cej osób wykorzysta swe urlopy już w zimie.

Proponujemy również Pana spędzenie wczasów na nartach.

Z turystycznym pozdrowieniem".

- - - oOo - - -

WARSZAWSKA GORSKA

Warszawska Okręgowa Komisja Turystyki Górskiej i Nar-
ciarskiej prosi o podanie do wiadomości kolegów następują-
cego komunikatu : -

"W dniach od 21 grudnia 1957 roku do 4 stycznia 1958
następujące ogniwa terenowe Okręgu Warszawskiego PTTK prze-
prowadziły w Tatrach obozy narciarskie przy współdziałaniu
Okręgowej Komisji Turystyki Górskiej i Narciarskiej:

1. Koło Terenowe PTTK Zyrardów - na Polanie Chochołowskiej,
2. Koło PTTK im.T. Zana z Pruszkowa - na Krzeptówkach,
3. Oddział PTTK - Grodzisk Maz. - Na Bystrem,
4. Oddział PTTK - Milanówek - w Bukowinie.

Ogółem w imprezach tych wzięło udział ok. 150 osób.
Ze względu na brak śniegu program narciarski zrealizowano
tylko częściowo, pozostały czas wykorzystano na wycieczki
górskie - piesze".

- - - oOo - - -

WARSZAWSKI DOM TURYSTY

W 22-gim numerze z grudnia ub.roku, wydanego przez
Komitet d/s Turystyki Biuletynu pod nazwą " Turystyczna
Agencja Prasowa /TAP/" ukazał się artykuł pod tytułem :
" T r o c h ę i n o w a c j i o d e c y d u j ą c y m
z n a c z e n i u " .

Sądzimy, że ze względu na temat zainteresuje on

liczne, odwiedzające Warszawę rzesze turystów i członków PTTK. Sędzimy też, że dobrze byłoby, gdyby budząc zainteresowanie spowodował jednocześnie i pewną polemikę, zahaczającą może porównawczo i o Dom Turystyczny w Poznaniu lub też i inne jeszcze tego rodzaju instytucje krajowe.

Dlatego też przytaczamy go poniżej w całości :

" W ciągu roku, szczególnie w miesiącach letnich, przez Dom Turystyczny w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście przewija się duża ilość turystów zagranicznych, a w roku przyszłym liczba ta niewątpliwie się podwoi.

Aczkolwiek sale parterowe noszą charakter reprezentacyjny to jednak górne piętra, część hotelowa daleka jest od poziomu spotykanego za granicą. Zbiorowe sale o prymitywnym wyposażeniu i zbiorowe umywalnie nie dogadzają wymaganiom wszystkich turystów. Dlatego też zamierza się przerobić przynajmniej 10 pokoi, instalując w nich umywalnie z bieżącą wodą oraz lepiej wyposażając w wygodniejsze łóżka, stoliczki z lampami, foteliki, telefony itp".

Ponieważ wielu turystów z Zachodu wyrażało życzenie zainstalowania kontaktów elektrycznych przy lustrach w łazienkach z racji coraz powszechniej praktykowanego golenia elektrycznymi maszynkami - kontakty takie mają być zainstalowane.

Dla ożywienia ścian pokoi noclegowych i korykatrzy zawieszono zostaną fotografie naszych ciekawostek krajoznawczych, rysunki stroi ludowych, wycinanki itp. Szereg drobniejszych zmian i inowacji poprawi jeszcze warunki recepcyjne turystów zagranicznych / nalepkę reklamującą na walizkach turystów zagranicznych usługi Domu Turysty, gablota, w której wystawiać się będą wzory artykułów wyrobów ludowych, jak gliniane garnuszki, dzbanki, talerze, laleczki itp./

Na okres nasilonego ruchu turystów zagranicznych w miesiącach letnich specjalni informatorzy, znający

języki obce pełnić będą dyżury udzielając wszelkich wyjaśnień i służąc pomocą przybyłym do Warszawy turystom zagranicznym. Oczywiście byłoby pożądanym, aby cały personel w Domu Turysty władał a przynajmniej potrafił porozumieć się w jednym conajmniej obcym języku. Zagadnienie to jednak wymaga tak przeszkolenia personelu, jak i wprowadzenia zmian uposażeń, gdyż przy istniejących stawkach nie będzie można zaangażować portierów czy kelnerów ze znajomością języków obcych. Chwilowo jednak wprowadzi się parojęzyczne napisy orientujące w Domu Turysty. Również zamierza się wprowadzić dwujęzyczne jadłospisy.

Ponieważ coraz więcej turystów przybywa własnymi samochodami, obszerne podwórze zostanie uporządkowane i przystosowane do parkowania pojazdów. Oczywiście byłoby celowe wybudować w przyszłości choćby nad częścią parkingu szklany dach.

Uruchomienie kawiarni "Harenda" / nareszcie właściwe wykorzystanie luksusowego wyposażenia parteru/, należy uznać za słuszną inowację. Daje ona duże korzyści mieszkającym w Domu Turysty gościom, którzy pragną się umówić ze znajomymi, w spokoju i wygodzie poczytać prasę przy małej czarnej.

Wysiłki podjęte przez kierownictwo Warszawskiego Domu Turysty godne są pochwały.

- - - oOo - - -

KRAKOWSKI DOM TURYSTY

Znana jest w Krakowie sytuacja turysty poszukującego noclegu. Istniejące schroniska trzeba przyznać nie są zbyt pociągające, a przy tym jest ich zbyt mało, jak na bardzo ożywiony ruch turystyczny, panujący przez cały rok w podwawelskim grodzie.

To też zapowiedź rozpoczęcia wreszcie budowy kra-kowskiego Domu Turysty przyjęta została z najwyższym aplauzem.

Projektowany nowoczesny czteropiętrowy D O M obliczony na 988 noclegów w 2-4 i 8 osobowych pokojach wybudowany zostanie frontem do Plantów w pobliżu Dworca Kolejowego na Placu ograniczonym ulicami: Westerplatte, Kopernika i Bitwy pod Lenino.

D o m, którego wnętrza starannie przemyślane i zaprojektowane wyposażony będzie w gospodę turystyczną na 150 osób, hotel dzienny z salami wypoczynkowymi, umywalniami i natryskami, przechowalnię bagażów, wypożyczalnię sprzętu turystycznego, biura itp.

Wiosną rb. ruszą roboty ziemne. Całkowite ukończenie budowy przewiduje się na rok 1960.

- - - oOo - - -

/ Z materiałów T.A.P./

N O C L E G I : ...

Wiele do życzenia przedstawia w Polsce stan ilościowy i jakościowy noclegów turystycznych. Sytuacja ta znana jest dobrze większości turystów i członkom naszego T-wa. Niewątpliwie jest to wynikiem złej organizacji oraz gospodarki, braku dbałości o sprzęt, wyposażenie, porządek, rentowność, nie należywym wyszkoleniem obsługi no i także nie przyzwyczajeniem personelu do życzliwego traktowania gości i ich potrzeb.

Komisja Naukowo-Programowa Komitetu d/S T. postanowiła zająć się bliżej tą wielce istotną dla turystyki naszej sprawą.

W tym celu wszyscy, którym sprawy te są bliskie, p r o s z e n i są o nadsyłanie do Komitetu swych spostrzeżeń, u w a g , postulatów i projektów. Nadesłane materiały zostaną rozpatrzone na specjalnej naradzie roboczej, która zwołana zostanie przed końcem bież. kwartału.

/ Z materiałów T.A.P./

- - - oOo - - -

K A J A K I .

Czas pomyśleć już o tegorocznym sezonie wodniackim. To też niewątpliwie przydatną będzie wiadomość, że warsztat szkodniczy Ligii Przyjaciół Żołnierza w Bydgoszczy przystąpił do produkcji kajaków turystycznych typu M-52.

Skonstruowane statycznie, wykonane solidnie z najlepszych gatunków dykty i pakowne - nadają się do wszelkiego rodzaju spływów. Dwuosobowy * malowany olejno i pociągnięty wodoodpornym lakierem kajak z dwoma wiosłami kosztuje 1.500zł.

Bliższe informacje o warunkach zakupu - w Klubie Wodnym LPŻ, Bydgoszcz ul. Jagiellońska 68. Warsztat.

- - - - oOo - - - - -

Z N Ó W H.C.P.

Już po raz trzeci z prawdziwą przyjemnością wspomnieć wypada popularne HCP tj. Oddział PTTK przy Zakładach Przemysłu Metalowego H. Cegielski w Poznaniu.

O organizowanym z wielką energią 1-szym oddziałowym raidzie narciarskim po Wielkopolskim Parku Narodowym w dniach 8 i 9 lutego br. - sygnalizowaliśmy już w poprzednim numerze naszego Biuletynu.

Obecnie dodać należy, że w związku z raidem wydana została drukiem, opracowana bardzo pomysłowo i starannie przez kol.kol. : K. Brzezińskiego, E. Pohlanda i Zb. Rumiewicza - raǳowa składanka p r o p a g a n d o w a .

Zawiera ona wyczerpujące informacje oraz dwie mapki terenów raidowych. Kilka ilustracji oraz ozdobniki graficzne uzupełniają pamiątkowe wydawnictwo.

- - - - oOo - - - - -

PRZEWODNIK PO WOJ. WARSZAWSKIM

W końcowej fazie opracowania zebranych już materiałów - znajduje się przewodnik po województwie warszawskim.

Przewodnik ten, w opracowaniu zespołowym kol. kol. Tomasza Chludzińskiego, Tadeusza Maczubskiego, Krzysztofa Rutkowskiego i Janusza Zmudzińskiego ukaże się zapewne w końcu pierwszego półrocza rb. nakładem wydawnictwa "Sport i Turystyka".

Wydawnictwo stanowi kontynuację wydanego już cyklu przewodników po województwach: Rzeszowskim, Łódzkim i ostatnio Lubelskim.

Zyczyć przy tym należy zarówno autorom, wydawnictwu oraz czytelnikom - turystom, aby tym razem Dom Książki zechciał zrozumieć, iż nakład przewodnika wojewódzkiego nie może ograniczać się do pięciu tysięcy egzemplarzy, jak to w typowy już niestety dla Domu Książki sposób - miało miejsce z przewodnikiem po Lubelszczyźnie.

- - - oOo - - -

" F O T O G R A F I A "

Redakcja miesięcznika "Fotografia" mieszcząca się w Warszawie na Rynku St. Miasta, nadesłała do ZG PTTK pismo, które w całości podajemy poniżej.

Sądzimy jednocześnie, że propozycjami redakcji warto się zainteresować i nawiązać z nią odpowiednie kontakty przy organizowaniu różnego rodzaju konkursów i wystaw fotograficznych.

"Polskie Towarzystwo-Turystyczne-Krajoznawcze, ogłasza po przez swe liczne Oddziały szereg konkursów fotograficznych, które naszym zdaniem powinny być jaknajszerszej propagowane w całym kraju. Wydaje się nam, że miesięcznik "Fotografia" jako jedne w Polsce pismo poświęcone zagadnieniom fotografii i docierające do wszystkich interesujących się tą dziedziną sztuki powinno na swych łamach zapowiadać wszelkie imprezy związane z fotografią, co niewątpliwie da gwarancję udziału w nich coraz szerszych rzesz fotografujących.

Informacje, jakie zamieszczamy w dziale naszej Kroniki, pochodzą dotychczas jedynie z notatek zamieszczanych w prasie codziennej. W związku z powyższym zwracamy się z propozycją nawiązania bezpośredniego kontaktu z PTTK, co umożliwiłoby zamieszczanie w odpowiednim czasie ogłoszeń/ bezpłatnych / dotyczących imprez organizowanych przez PTTK tak, ażeby czytelnicy nasi mogli w nich wziąć udział.

Zaznaczamy, że nasz cykl produkcyjny trwa ok. 2-3 miesięcy, praktycznie więc należałoby informacje, o których mowa była wyżej, otrzymywać na 3-4 miesiące przed terminem zamknięcia danego konkursu.

O ile Zarząd Główny PTTK uzna nawiązanie bezpośredniego kontaktu z naszym miesięcznikiem za celowe, prosilibyśmy o zamieszczenie odpowiedniej notatki w Waszym Biuletynie tak, aby dotarła ona do wszystkich Oddziałów i Sekcji PTTK."

- --- oOo - - -

PROPOZYCJA
KOL. GIERZA

Do wiadomości i rozważenia wszystkim naszym ogniwom organizacyjnym w terenie - podajemy następujący list kol. Wiesława Gierza z Elbląga /Poznańska Nr.5 /

"Chciałbym otrzymywać większość wydawnictw turystycznych, czasopism krajowych i regionalnych. Trudność polega na tym, że praktycznie, można nabyć tylko krajowe i to nie wszystkie np. "Taternik", a nie ma mowy o takich jak "Oscypki" czy "Krakowskie Góry Wysokie", być może też wiele innych wydawnictw poszczególnych okr. PTTK czy Klubów Wysokogórskich. Moim zdaniem możliwość zaprenumerowania tych czasopism powinna być we wszystkich Oddziałach PTTK. Ze względu też na cenę i małą nieraz ilość wydawniczą różnych przewodników i innych pozycji turystycznych i krajoznawczych Oddz. PTTK powinny przyjmować przedpłaty co umożliwiłoby zabezpieczenie sobie nabycia planowanego wydawnictwa,

przy czym drugą czy trzecią ratę i ostatnią razem wpłaciłoby się przy odbiorze książki, przewodnika czy map turyst. krajozn. Wszystkie oddziały PTTK powinny też mieć kompletny przegląd wszystkich czasopism o charakterze turystyczno-krajoznawczym i książek."

- - - o0o - - -

O d R e d a k c j i . . .

=====

Wydając w lutym roku ubiegłego pierwszy numer naszego B I U L E T Y N U , pisaliśmy m.innymi, że Prezydium Z.Gł. PTTK" uznało za wskazane wznowienie własnego centralnego Biuletynu podającego uchwały i zarządzenia, wiadomości o działalności, o osiągnięciach własnych oraz poszczególnych Okręgów, Oddziałów, Kół informacje o urządzeniach i sprzęcie turystycznym, wydawnictwach, sugestie działalnościowe i programowe."

B I U L E T Y N nasz miał stanowić pewnego rodzaju dodatkową więź między wszystkimi ogniwami organizacyjnymi naszego Towarzystwa, które prosiliśmy stale o nadsyłanie nam informacji, notatek o ważniejszych przejawach działalnościowych, zwłaszcza pionierskich, pomysłach i projektach, nowych szlakach, odkryciach krajoznawczych, a także i uwag krytycznych lub postulatów dotyczących składu i treści naszego Biuletynu.

Mamy już poza sobą 11 numerów z 1957 r. - obecnie wydajemy 12-ty. Na ok. 400 stronicach zamieściliśmy względnie omówiliśmy wiele wiadomości o wydarzeniach, osiągnięciach i projektach naszego życia organizacyjnego. Spodziewane jednak i oczekiwane uwagi, polemiki, postulaty - napływają bardzo skąpo. To też brak jest po prostu sprawdzianów, czy wogóle lub w jakim stopniu praca

nasza - przynosi jakiś pożytek, jakie posiada wady, usterki, co należałoby zmienić, rozwijać, uzupełnić. Chcielibyśmy więc usłyszeć Wasze wreszcie zdanie. Chcielibyśmy, aby np. takie milczące dotąd uparcie Okręgi i ich Oddziały jak Białostockie, Olsztyńskie, Zielonogórskie, Bydgoskie, Rzeszowskie, a nawet i Katowickie "ujawniły" się wreszcie i przemówiły.

Rozpoczynając tym 12-tym numerem nowy rocznik naszego BIULETYNU - prosimy o żywą, niezbędną, wzajemnie współpracę.

ASki.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

